

Zmiany morfologii liści wybranych gatunków rodzaju *Taraxacum* w trakcie sezonu wegetacyjnego

Streszczenie

Elementy morfologiczne niezbędne przy oznaczaniu mniszków to kwiatostany (często także owoce) i liście (różne wiosną, latem i jesienią). Rośliny można oznaczać jedynie w czasie wiosennego kwitnienia, co bardzo ogranicza prowadzenie badań. Celem pracy było opracowanie metody pomiarów liści, oszacowanie podobieństwa pomiędzy typami liści i ocena możliwości ich wykorzystania do oznaczania w innym okresie sezonu wegetacyjnego, a także dokumentacja zmian morfologii w trakcie sezonu wegetacyjnego.

Pilotażowe badania zostały przeprowadzone w 2016 roku. Uprawiano wybrane gatunki mniszków, fotografowano ich liście w całym okresie wegetacyjnym oraz mierzono i określano cechy charakterystyczne w dedykowanym programie komputerowym.

Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono: dużą zmienność liści mniszków (zarówno w trakcie sezonu, jak i w poszczególnych jego okresach), konieczność opracowania bardziej szczegółowej metody pomiarów oraz większe podobieństwo liści wiosennych i jesiennych niż letnich. Na tej podstawie można wnioskować, że istnieje możliwość wydłużenia okresu oznaczalności mniszków o jesień.

Zmiany morfologii liści wytłumaczono jako przystosowanie do poszczególnych pór roku i wskazano na możliwość realizacji ich przez mechanizmy epigenetyczne.

Do porównywania wielu dendrogramów opracowano prostą, tabelaryczną metodę.

Słowa kluczowe: *Taraxacum*, kształt liści, zmienność, sezon wegetacyjny